

АЗЭРБАЙЧАН

Азәрбајҹан ҟазычылар Иттифакынын ортаны

Бу нөмрәдэ

ССРИ-ниң Јарадылмасынын 50 иллији

Александар Твардовски — Тәшәккүр (шे'р) 3
Константин Симонов — Ачыг мәктуб (ше'р) —

Гајсын Гулијев — Дағлардан баш илүб көлән чајлары, Бу бир оюм нәм торпагы, А гардаш, лутф елә, сөјлә көрүм бир. Йедијум чөрәј билмирам ки, мән. Севинч, шадлыг дүшсә сөнин. Гојнуңда нәм үзүм, нәм даш саҳлајыр. Пәрвәнә (ше'рләр)

Жевкенин Яевтушенко — Неч иңлиң йарысыны истәмірам дүнјада (ше'р) 5

Борис Слутски — Толстојун романы (ше'р) 6
Михаил Матусовски — Сүкүт дәгигәси (ше'р) 7

Нәби Хәзри — Сән Іаңмасан... (пјес)	9
Нүсеји Рази — Улjanовск тәэссүраты (ше'рләр)	41
Әзизә Чәфәрзәдә — Аломда сәсим вар... (роман)	43
Азәрглу — Полjak гызы Салми (поема)	104
Чинкиз Әләкәрзәдә — Нина, Зина, Шандра вә Садај (некајә)	113
Мәммәд Араз — Атамын китабы (поемадан парчалар)	119
Ашыг Шәмшир — Гарабаг. Кәлмишәм (ше'рләр)	124
А. Кәмалә — Мәним Нахчываным. Севда јолум (ше'рләр)	125
Гачај Коңәрли — Күләкләр. Тәртәр (ше'рләр)	126
Чинкиз Әлиоглу — Вагзаллар. Севан (ше'рләр)	127
Рамиз Әлијев — Левна (ше'р)	128
Зейнал Вафа — Эскэрләр (ше'р)	129
Јүнис Іашыјев — Дәјдин (ше'р)	130
Солтан Аббас — Дамчы (ше'р)	—

ССРИ-ниң Јарадылмасынын 50 иллији

Олег Корјаков — Раһмисиз Вангур (повест — сону) 131

Юри Йакоплев — Рота командири (некајә) 159

Тамаз Натрошили — Шатили (некајә) 166

Јанка Брыл — Иңримиләр (некајә) 174

8

АВГУСТ

1972

Тоғиг МАЙМУД

УШАГЛАРЫН СЕВИМЛИСИ

Исте'дадлы ушаг шаиреси Ханымана Әлибейлини мәктәбләрә, бағчалара, кибханалары, пионер дүшәркәләрина тез-тез каруңа де'вәт едиirlәр. Ушагларда иштәјт тапмагда, онларын нұсн-рәгбәттән вә маһабәттән газанмагда шаирен исте'дад вә бачарығы бу көрушләрде нуны бутун парлаглығы иле көстәрир. Шәрләрни ушаглар мәхсус авазла, шарапта, табигилка, һәм дә мәланат-охудур. Ханымананын ше'р охумасыннан сөмимијет жүчлүдүр вә бу сәмимијеттән ишыгылы бир сөнр варды.

Ханымана Әлибейли ше'рле йашајыр, шу дә анчаг ушаглар үчүн языры. О, шаирларини мәнбәбәттәлә сөвән, ушаглардың өзү красында мәйикам сөвік бағларынан бир мүөллүмәжә бөнзәйир. Анчаг бир - мүөллүмәнин аудиториасы даһашындар. Оның шөнөрдә, рајонда, гәсәтте, эн узаг дағ көндөндө дә балачаларындауышу йашајыр. Шаирә һәм дә ушагларидир. Бу ихтирас она нәјат математикалық мәндердә көзәл бир васита олмуш.

Бәйнисине ушагларда бир јөрдә ол-онларының характеристикин, мәнәни аләш-ојроңмәк, яхшы мушайында апарып, үчүн нәкимлик она чох комек етештер.

Ушаглар үчүн чандан чыхан илик интегралы бу ихтирасы иле өзләгәрдәрдә, балачаларында һәммән китаб-ордигатты чөлб етди, нағында хош ирләр соғлоңды. Китабдашы конкреттүү лөмбәлөр тезэ иди. Ушагларының ишләр ојуналардан мараглы әсерләр

чох язылмышылды. С. Маршакының «Жанын», К. Чуковскиның «Телефон» әсерләрди ушаг ојуналарының тәсвири вә тәрәннүмү жетишкендә мейдана чыхамыштырмы?! Ханымана Әлибейли да ојуничаглардың трағының Ығыбы онларла онајан, озуну нәкимә охшадан саңызың-бесбыйсыз ушаглардан биринен өзү үчүн гөнәман сечмиштir.

Бәйнисидир, һәр күн кедир
Хәстәхана да, арам,
Диваның үстүндәдир
Мәним дә хәстәханам.
Сағ голузда бағладым
Тез айларда ишшаны.
Явашча үчаглайдым
Аты, фили, довшаны.
Гојдум диваның үстэ,
Үзәнди чохлу хәсте:
Кечи, дәвә, газ, тојуг,
Хохуна дағыб сојут...

Бу ширин, көзәл парча ахыра гөдер енни айәнкөлә давам еди, балачаларының долгуң образы көз оғында чанланып. Бу китап көстәрди ии, Азәрбайжан ушаг поэзиясына исте'дадлы бир шаирә колмиштir. Бу музәффәғијет ону руналдырыды. Иди X. Әлибейли 10-дая чох ше'р китабының, бир нече поемалының, нағыл-песениң мүаллифидир. Бу әсерлөр осил шаир мушайидәсинин, илһамылының жәнметинин бәйрәсидир. X. Әлибейлиниң жарадычылығы Азәрбайжан ушаг эдә-бийжатының эн жахши инәнәлори иле,

лыг көрүлүр, бетта пишиң дә машина мүндирир, чанаглы бағаны да апармаг истөйирләр. Бөлкә бу, сәфәре чыхмаг нағтында ше'рдир? Көр налда сарлев-на иле мәзмүн арасында уйғусулуг вардыр. «Нефт мәдени», «Жашылдар», «Октябрятларын досту», «Күмүш то-југ», «Сабир бағында» адлы ше'рләри дә тұралға, һавәс және илнамла жазылмадыры учун солгуңдур, зәифдір.

Инди Ханыманы Әлибәјли Іарадычы-

лыгынын даға жаҳшы, даға мәңсүләр дөврүнүн жашајыр. Бу дөвр сыйраңын дәнүш дөврү олмалызыры. Шашенек ван охучулар оидан жени-жени «сары көзләйирләр. Онларын бу севкисине Ханымананын мәңз қезәл әсәрләрде жа-верәчөйнен шубға етмирик.

Бер дәғә онун нағтында душуны дә нәмишә көзүм өнүнә ушагларда лу бир салон көлир. Ханымананын ше'рни, онун мәланатлы сәснин ешидирам

ГЫДЫГЫН КЭЛМИР?

Фото J. Шамиловунду